

بسمه تعالی

مدیریت آموزش و پرورش گرمسار

امتحان درس **ادبیات**

زمان پاسخگویی: **۷۵** دقیقه

تاریخ امتحان:

امضاء

با حروف

با عدد

نمره اول

نمره تجدید نظر

نام و نام خانوادگی:

کلاس: **دهم تجربی - لسانی**

شماره دانش آموز طبق لیست:

نام دبیر مربوطه: **سید کاظم گلابیانی**

نام واحد آموزشی: دبیرستان نرجس

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)

۱- معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. ۱

الف) معلم **مشوش** بود. (ب) **قضا** را روزی به دشت رفته بودم.

ج) هر که در **مسلخ** گرمابه بود. (د) در **مقابله لئیمی**، کریمی بود.

۲- برای واژه مقابل یک مترادف و یک هم خانواده بنویسید. ۰/۵ "کرم"

ترادف:
هم خانواده:

۳- در متن زیر سه واژه نادرست وجود دارد بیابید و صحیح آن را بنویسید. ۱

گفتم همانا او تصور کند که مرا در فضل، مرتبه ای است **زیادتیست** چون بر رغه من اطلاع یابد غیاس کند که مرا احویت چیست، تا چون به خدمت او حاضر شدم، خجالت **نبرم**.

۴- کدام یک از واژگان مقابل دو تلفظی هستند؟ ۰/۲۵ جاودان، زندان، نگارین

۵- نقش دستوری "ضمیر" را در مصراع زیر بیابید. ۰/۵

حسنه به اتفاق ملاحظت جهان گرفت.

۶- جدول زیر را کامل کنید. ۲

«دوش مرغی به صبح می نالید عقل و صبرم ببرد، و طاقت و هوش»

نهاد	قید	فعل	مفعول	بن ماضی	بن مضارع	مضاف الیه	تعداد جمله

۷- کاربرد امروزی واژه مشخص شده را بنویسید. ۰/۲۵
به مجلس وزیر شدیم.

۸- در بیت زیر گروه اسمی و هسته و انواع وابسته را مشخص کنید. ۱
«درین این پرده نیلوفری کیست کند با چو منی همسری»

۹- انواع "او" مشخص شده را با ذکر دلیل در عبارات زیر مشخص کنید. ۰/۵
در چند و چون این ماجرا گیسوان برآشفته و پریشان آن دختر در باد رقصید و به هوا برخاست.

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)
۱۰- در مصراع «گشت یکی چشمه ز سنگی جدا» کدام کلمه مجاز است؟ مجاز از چیست؟ ۰/۵

۱۱- در بیت زیر قسمت مشخص شده دارای چه آرایه ادبی است؟ ۰/۲۵
«لیک چنان خیره و خاموش ماند کز همه شیرین سختی، گوش ماند»

۱۲- آرایه های نوشته شده را در عبارات بیابید. ۰/۵
«سخن تلخ توزان شیرین است» (تضاد، ایهام)
«تا خار غم مشقت آویخته در دامن» (تشبیه، کنایه)

۱۳- مفهوم کنایی جمله زیر را بنویسید. ۰/۵
سعی کن گندم نمای جو فروش نباشی.

۱۴- کلمت سجع را در جمله مقابل بیابید. ۰/۵ هنر چشمه زاینده ات و دولت پاینده.

۱۵- در عبارت «در گوشه وجدان تاریخ ایستاده ای» کدام آرایه ادبی دیده میشود؟ مشخص کنید؟ ۰/۵

۱۶- بهره گیری از مثل چه تاثیری در سخن دارد؟ ۰/۷۵

۱۷- موضوع اصلی متون ادبیات پایداری چیست؟ ۰/۵

۱۸- شعر حفظی. ۱ - علی ای های رحمت
 - بر ای گدای صلین
 الف) بیت های زیر را کامل کنید.
 «وقتی دل سودایی می رفت به بستان ها»
 «با یاد تو افتادم از یاد برفت آنها»

پ) قلمرو فکری (۸نمره)

۱۸- در جمله زیر، نویسنده بر کدام ویژگی های اخلاقی تاکید می کند؟ ۰/۵
 «اثر غم و شادی پیش مردمان، برخود پیدا مکن».

۱۹- معنی و مفهوم ابیات و عبارت هارا به فارسی روان بنویسید. ۳

الف) وزیر مارا به انعام و اکرام به راه دریا گسیل کرد: ۰/۵

ب) دست معلّم از وغب حیوان روان شد: ۰/۵

ج) از روی نیکوش حبس و چاه آمد و از خوی نیکوش تخت و گاه آمد: ۰/۵

رفت و ز مبدا چو کمی گشت دور ۰/۵

د) زین نمط آن مست شده از غرور

نگاه دار سر رشته تا نگه دارد ۷۵

گرت هواست که معشوق نگسلد پیمان

بیداد ظالمان شما نیز بگذرد ۷۵

و چو داد عادلان به جهان در بقا نکرد

۲۰- درک و دریافت خود را از بیت زیر به نثر روان بنویسید. ۰/۷۵

«گفت: درین معرکه یکتا منم / تاج سر گلبن و صحرا، منم»

۲۱- عبارت زیر با کدام بیت زیر ارتباط معنایی دارد؟ ۰/۵

«به هر نیک و بد، زود شادان و زود اندوهگین نشد».

زود آیند و زود می گذرند

الف) شاد و بی غم بزی که شادی و غم

دعای نیک خواهانت قرین باد

ب) خدایت ناصر و دولت معین باد

۲۲- بیت «چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت؟ 😊 ز دست بنده چه خیزد، خدانگه دارد»

به کدام گزینه اشاره دارد؟ ۰/۵

الف) وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ

ب) إِنَّ اللَّهَ خَيْرٌ بِالْعِبادِ

۲۳- عبارت «شَرَفَ الْمَكَانِ بِالْمَكِينِ» با کدام گزینه ارتباط منایی دارد؟ ۰/۵

در حضيض هم میتوان عزیز بود

الف) هیچ گونالی چنین رفیع ندیده بودم

ب) خون تو شرف را سرخ گون کرده.

۲۴- با توجه به قسمت داده شده بنویسید که این متن جزو کدام نوع

ادبی (تعلیمی، غنایی...) به شمار می آید؟ ۰/۵

«معلم نقاشی مرا خبر سازید که شاگرد وفادارش، هر جا به کار صورتگری در می

ماند، چاره در ماندگی به شیوه معلم خود میکند».

۲۵- کدام یک از مفاهیم داده شده با بیت زیر مرتبط است؟ {غرور و تکبر، تواضع و فروتنی} ۰/۵

در نیستی کوفت تا هست شد» ۰/۵.

«بلندی از آن بافت کو پست شد

۲۵- ارتباط مفومی در عبارت زیر را بنویسید. ۰/۷۵.

الف) البِرِّ مِفْتَاحُ ، الفِرَاجِ؟

ب) یعقوب خود او را به صبر آموزگار بود؟

"موفق باشید" 😊

زیر

سامانه اخبار و اطلاع رسانی دانشگاهی